

Väljaandja:	Valga Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	10.11.2018
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT IV, 07.11.2018, 6

Valga valla finantsjuhtimise kord

Vastu võetud 26.10.2018 nr 55

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 5 lõike 6 ja 7 ja § 21 lõike 1 ning Valga valla põhimääruse § 20 lõike 1 punktide 1 ja 2 ja § 23 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Valga valla finantsjuhtimise kord (edaspidi *kord*) sätestab tingimused ja korra Valga valla (edaspidi *vald*):

- 1) eelarve liigendamiseks;
- 2) eelarve või lisaelarve eelnõu koostamiseks ja menetlemiseks;
- 3) eelarve ja selle täitmise andmete avalikustamiseks;
- 4) vastu võtmata eelarve korral väljaminekute tegemiseks;
- 5) eelarve täitmiseks;
- 6) reservfondi vahendite kasutamiseks;
- 7) majandusaasta aruande koostamiseks ja menetlemiseks.

§ 2. Mõisted

(1) Korras kasutatakse mõisteid kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (edaspidi *KOFS*) ja raamatupidamise seaduse ning nende alusel antud õigusaktide tähenduses.

(2) Korra tähenduses kasutatakse mõisteid järgmiselt:

- 1) vallavalitsus – Valga Vallavalitsus täitevorganina;
- 2) ametiasutus – Valga Vallavalitsus ametiasutusena ja volikogu kantselei;
- 3) hallatav asutus – ametiasutuse hallatav asutus;
- 4) alaeelarve ametiasutuste tulude ja kulude detailne jaotus vastavalt majanduslikule sisule lähtudes eelarve klassifikaatorist;

§ 3. Eelarve koostamise üldpõhimõtted

(1) Eelarve on tekkepõhine – tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse.

(2) Eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

(3) Eelarve ja lisaelarve võtab Valga vallavolikogu (edaspidi *volikogu*) vastu määrusega.

(4) Eelarve jõustub eelarveaasta algusest.

(5) Eelarves kajastatakse summad täiseurodes.

(6) Eelarve osad on:

- 1) põhitegevuse tulud;
- 2) põhitegevuse kulud;
- 3) investeerimistegevus;
- 4) finantseerimistegevus;
- 5) likviidsete varade muutus.

(7) Eelarve ja lisaelarve eelnõu koostamise ja täitmise korraldajaks on vallavalitsus.

(8) Volikogu kinnitab eelarve ja lisaelarve käesoleva määruse paragrahvides 4 – 8 toodud liigenduses.

(9) Eelarve detailsema jaotuse majandusliku sisu ja vastutajate lõikes (alaeelarved) kinnitab vallavalitsus, kolme nädala jooksul peale eelarve vastu võtmist volikogus, arvestades volikogus kinnitatud eelarve või lisaelarve mahte.

§ 4. Eelarve põhitegevuse tulude eelarveosa

(1) Põhitegevuse tulude eelarveosas jaotatakse tulud majandusliku sisu järgi:

- 1) maksutulud;
- 2) tulud kaupade ja teenuste müügist;
- 3) saadavad toetused;
- 4) muud tegevustulud.

(2) Põhitegevuse tulude eelarveosas ei planeerita:

- 1) kasumit ja kahjumit põhivara müügist;
- 2) põhivara soetamiseks saadavat sihtfinantseerimist;
- 3) finantstulusid.

§ 5. Eelarve põhitegevuse kulude eelarveosa

(1) Põhitegevuse kulude eelarveosas kajastatakse kulud järgmiste valdkondadena:

- 1) üldised valitsussektori teenused, s.h reservfond;
- 2) riigikaitse;
- 3) avalik kord ja julgeolek;
- 4) majandus;
- 5) keskkonnakaitse;
- 6) elamu- ja kommunaalmajandus
- 7) tervishoid;
- 8) vaba aeg, kultuur ja religioon;
- 9) haridus;
- 10) sotsiaalne kaitse.

(2) Põhitegevuse kulude eelarveosa jaotatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 toodud valdkondade kaupa majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks:

- 1) antavad toetused;
- 2) personalikulud;
- 3) muud tegevuskulud.

(3) Põhitegevuse kulude eelarveosas ei planeerita:

- 1) põhivara amortisatsiooni ja ümberhindlust;
- 2) põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist;
- 3) finantskulusid;
- 4) põhivara soetamisega kaasnevat käibemaksukulu.

§ 6. Eelarve investeerimistegevuse eelarveosa

(1) Investeerimistegevuse eelarveosa jaotatakse majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks:

- 1) põhivara soetus;
- 2) põhivara müük;
- 3) põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- 4) põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- 5) osaluste soetus;
- 6) osaluste müük;
- 7) muude aktsiate ja osade soetus;
- 8) muude aktsiate ja osade müük;
- 9) antavad laenud;
- 10) tagasilaekuvad laenud;
- 11) finantstulud ja finantskulud.

(2) Investeerimistegevuse eelarveosas ei planeerita:

- 1) põhivara soetamiseks saadavat mitterahalist sihtfinantseerimist ja sellega seoses saadavat põhivara, kui sellega ei kaasne kaupade ja teenuste müüki tarnija poolt;
- 2) põhivara soetuseks antavat sihtfinantseerimist ja sellega kaasnevat mitterahalist põhivara võõrandamist;
- 3) mitterahalisi sissemakseid äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute omakapitali ning mitterahalisi väljamakseid äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute omakapitalist;
- 4) valla osa tema osalusega äriühingu majandusaasta tulemist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 6 ja 8 nimetatud müügid planeeritakse müügist saadava tuluna, mitte müügist saadava kasumi või kahjumina.

(4) Investeeringud planeeritakse investeerimistegevuse eelarveosas põhivara soetusena koos soetusega kaasneva käibemaksukuluga.

(5) Investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma saadakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 3, 6, 8 ja 10 toodud väärtuste ja punktis 11 nimetatud tulude-kulude vahe liitmisel, millest lahutatakse punktides 1, 4, 5, 7 ja 9 toodud väärtused.

§ 7. Eelarve finantseerimistegevuse eelarveosa

(1) Finantseerimistegevuse eelarveosa jaotatakse järgmisteks liikideks:

- 1) laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine ning kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel;
- 2) võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.

(2) Finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma leidmiseks liidetakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 punktis 1 nimetatud rahalised vahendid ja sellest lahutatakse punktis 2 nimetatud rahalised vahendid.

§ 8. Eelarve likviidsete varade muutuse eelarveosa

(1) Likviidsete varadena käsitletakse varasid, mis vastavad KOFS § 36 lõikele 1.

(2) Likviidsete varade muutuste eelarveosa kajastatakse ühel kirjel summeerituna.

(3) Likviidsete varade suurenemine või vähenemine kajastatakse vastavalt plussi või miinusega.

§ 9. Eelarve tasakaal, ülejääk ja puudujääk

(1) Põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma, nimetatakse eelarve tulemiks.

(2) Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega.

(3) Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.

(4) Eelarve on ülejäägis, kui eelarve tulem on positiivne.

(5) Eelarve on puudujäägis, kui eelarve tulem on negatiivne.

§ 10. Eelarve koostamine ja menetlemine

(1) Eelarve eelnõu koostamist korraldab valitsus. Vallavalitsus kehtestab igaks aastaks eelarveprojekti koostamise ajakava ja tingimused, mis avalikustatakse peale nende kehtestamist seitsme tööpäeva jooksul valla kodulehel.

(2) Eelarve koostatakse arengukava ja eelarvestrateegia alusel vastavalt paragrahvides 4 kuni 8 sätestatud eelarve osadele.

(3) Valla ametiasutused, vallavalitsuse ametiasutuse hallatavad asutused ja struktuuriüksused esitavad rahandusteenistusele alaeelarvete liigenduses eelarvetaotlused käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korras.

(4) Esitatud eelarvetaotluste põhjal koostab rahandusteenistus koondtabeli ja edastab selle vallavalitsusele menetlemiseks.

(5) Vallavalitsus vaatab esitatud koondi läbi ja hindab eelarve tulude ja kulude põhjendatust ja otstarbekust ning nende vastavust õigusaktidele, valla arengukavale ja planeeritud tegevustele. Eelarve menetlemisel osalevad vallavalitsuse liikmed, rahandusteenistuse esindajad ja vajadusel kaasatakse aruteludesse taotluste koostajad või esindajad ja struktuuriüksuste juhid.

(6) Pärast läbirääkimisi võtab vallavalitsus vastu seisukoha eelarve tasakaalu viimiseks ja rahandusteenistus koostab eelarve koondprojekti ja esitab selle koos seletuskirjaga vallavalitsusele.

(7) Eelarve eelnõu seletuskiri on seletava ja prioriteete kehtestava tähendusega. Seletuskiri ei ole eelarve osa, vaid eelarves sisalduva info ning tehtavate otsuste põhjendus.

(8) Eelarve eelnõu seletuskiri sisaldab:

- 1) KOFS-i § 22 lõikes 2 sätestatud;
- 2) tabelite või graafikute kujul ülevaadet eelarve põhinäitajatest;
- 3) valla eelarvesse planeeritud uued algatused koos maksumustega;
- 4) eelmise aasta eelarve täitmist (2017 aasta andmeid sellises mahus mis on järgnevate aastatega võrreldavad), jooksva aasta eelarve ja eelseisva eelarveaasta eelarvet;
- 5) võetud laenudest tulenevad kohustused koos lõpptähtaegadega;
- 6) ületulevad kohustused.

(9) Eelarve eelnõu ja seletuskirja esitab vallavalitsus volikogule hiljemalt üks kuu enne eelarveaasta algust ja see avalikustatakse seitsme tööpäeva jooksul valla veebilehel

(10) Volikogu esimees edastab eelarve eelnõu menetlemiseks volikogu alatistele komisjonidele. Valitsus tutvustab eelnõud volikogu alatistele komisjonidele ja komisjonid läbinud eelarve eelnõu edastatakse volikogu päevakorda esimesele lugemisele.

(11) Eelarve eelnõu esimese lugemise lõpetamisel määrab volikogu tähtaja muudatusettepanekute tegemiseks eelarve eelnõusse.

(12) Eelarve eelnõu muutmise ettepanekule, mis tingib ettenähtud tulude vähenemise, kulude suurenemise või kulude ümberjaotamise, tuleb algatajal lisada rahalised arvestused, mis näitavad ära kulude katteks vajalikud katteallikad, kusjuures põhitegevuse kulude katteallikaks ei tohi olla finantseerimistingimused ja likviidsete varade muutus. Püsiva iseloomuga väljaminekute korral kirjeldatakse mõju ka eelseisvale kolmele aastatele.

(13) Valitsus esitab muudatusettepanekute koondi koos valitsuse seisukohtadega. Valitsus võib teha ettepaneku muudatusettepaneku tagasilükkamiseks juhul, kui selle mõjusid või katteallikaid ei ole piisavalt selgitatud või need ei ole kooskõlas valla kehtiva arengukava ja eelarvestrateegiaga. Samuti juhul, kui muudatusettepanekud suurendavad kulude kogumahtu, kuid katteallikaid ei ole lisatud või need ei ole reaalsed.

(14) Volikogu hääletab eelarve teisel lugemisel valla eelarvesse muudatuste tegemise. Tagasilükatud muutmise ettepanekut hääletatakse selle esitaja nõudmisel volikogu istungil eelarve teise lugemise käigus.

(15) Pärast muudatusettepanekute hääletamist otsustab volikogu eelarve vastuvõtmisele suunamise.

(16) Kui volikogu otsustab suunata eelarve vastuvõtmisele, siis ei saa pärast seda uusi muudatusettepanekuid teha.

§ 11. Väljaminekute tegemine eelarveaasta alguseks vastuvõtmata eelarve korral

Eelarveaasta alguseks vastuvõtmata eelarve korral lähtub valitsus KOFS-i paragrahvist 24.

§ 12. Lisaelarve

(1) Eelarveaasta jooksul võib eelarvet muuta lisaelarvega. Vallavalitsus koostab lisaelarve eelnõu ja esitab selle volikogule.

(2) Lisaelarve eelnõu seletuskirjas kajastatakse:

1) põhjendused täiendavate kulude vajaduse ning nende tegemise paratamatuse kohta käesoleval eelarveaastal;
2) andmed kulude kohta, mille täiendamist taotletakse, samuti andmed lisatulude või säästu kohta, millega lisakulud kaetakse.

(3) Lisaelarve seletuskirjas ei pea kajastama võrdlusandmeid eelneva eelarveaasta kohta.

(4) Eelarve tulude alalaekumise või viibimise korral on valitsusel õigus esitada volikogule negatiivne lisaelarve.

(5) Lisaelarvet ei pea koostama, kui:

1) sissetulekud suurenevad ja väljaminekuid ei suurendata;
2) väljaminekud vähenevad;
3) sissetulekud suurenevad sihtotstarbeliselt eraldatud vahendite või annetuste võrra ja väljaminekud suurenevad nende arvel tehtavate kulude võrra. Viimaste kohta annab valitsus informatsiooni volikogule kord kvartalis ja need kinnitatakse eelarvesse volikogu poolt eelarveaasta lõppedes.

(6) Lisaelarve menetlemine toimub samadel alustel põhieelarve menetlemisega.

§ 13. Eelarve täitmine

(1) Eelarve ja lisaelarve täitmist korraldab valitsus.

(2) Valitsus võib anda juhiseid eelarve täitmiseks ja kehtestada eelarveaasta sees jaotuse muutmisele piiranguid:

1) Valitsus võib piirata eelarve ettenähtud väljaminekute tegemist eelarve käigus, kui tulud laekuvad väiksemas mahus kavandatust;
2) Väljaminekute tegemise piiramise otsustab valitsus korraldusega, määrates ära, millises mahus ja milliseid väljaminekuid võib teha;
3) Väljaminekute tegemist võib piirata kuni lisaelarve vastuvõtmiseni või ajani, mil selgub tulude laekumise taastumine eelarves kavandatud mahus.
4) Valitsus annab volikogu rahanduskomisjonile eelarve täitmisest ülevaate kord kvartalis ja esitab volikogule aasta eelarve täitmise aruande majandusaasta aruande koosseisus.

(3) Jooksva aasta eelarves ja järgnevatel aastatel eelarvestrateegias kinnitatud summade piires on vallavalitsusel ametiasutusena, struktuuriüksustel ja hallatavatel asutustel õigus ilma täiendava volikogu loata

ja ilma eelarvestrateegias konkreetse lepingu andmeid välja toomata korraldada hankeid ja sõlmida kuni nelja-aastaseid lepinguid, mille eesmärk on:

- 1) vallale täitmiseks kohustuslike sotsiaalteenuste osutamine, sh hooldamis- ja raviteenused;
- 2) vallale täitmiseks kohustuslike hariduskulude tasumise või olemuslikult õppeaasta perioodiga seotud teenused;
- 3) vallavara igapäevane majandamine, sh kommunaal-, korrashoiu-, valve-, sideteenuste osutamine ja tehnosüsteemide hooldamine;
- 4) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia rentimine;
- 5) omavalitsuse tööks vajalike registrite kasutamise teenuse ostmine;
- 6) ruumide rentimine ametiasutuse hallatava asutuse põhimäärusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(4) Põhitegevuse kulude ja investeerimistegevuse eelarveosade täitmisel võib üht täita samas mahus rohkem, kui teine eelarveosa jääb täitmata, kui see on põhjustatud hangete korraldamise järel selgunud tingimustest, mille tõttu planeeritud tehing klassifitseeritakse eelarve täitmisel tulenevalt põhivara arvelevõtmise reeglitest teisiti, kui eelarves oli ette nähtud.

§ 14. Reservfondi kasutamine

- (1) Reservfondi suurus sätestatakse põhitegevuse kulude eelarveosas.
- (2) Reservfondi kasutatakse ootamatute ja ühekordsete kulude katmiseks, mida eelarve koostamise käigus ette ei nähtud ja eelarvesse ei planeeritud.
- (3) Reservfondist eraldatakse raha sihtotstarbeliselt.
- (4) Reservfondi käsutab valitsus.
- (5) Taotlus reservfondist raha eraldamiseks esitatakse valitsusele kirjalikult. Taotlus peab sisaldama arvestusi ja põhjendusi taotletava summa kohta
- (6) Reservfondist raha eraldamisel on valitsusel õigus:
 - 1) tagastada taotlus ja nõuda taotlejalt täiendavaid põhjendusi;
 - 2) jätta taotlus rahuldamata ühes põhjuse ära näitamiselega;
 - 3) rahuldada taotlus täielikult või ühes põhjuse ära näitamiselega osaliselt.
- (7) Raha eraldamine reservfondist vormistatakse valitsuse korraldusega.
- (8) Reservfondist eraldatud raha tuleb kasutada eesmärgipäraselt, majanduslikult ja säästlikult.
- (9) Valitsus esitab volikogule reservfondi kasutamise kvartaalse aruande järgmise kvartali esimese volikogu istungi materjalidega ja koondaruande valla majandusaasta aruande koosseisus.

§ 15. Majandusaasta aruande koostamine, menetlemine ja kinnitamine

- (1) Majandusaasta aruande koostamisel lähtutakse raamatupidamise seaduses sätestatud põhimõtetest, arvestades KOFS-is sätestatud erisusi.
- (2) Vallavalitsus esitab heakskiidetud ja allkirjastatud majandusaasta aruande volikogule kinnitamiseks hiljemalt 31. maiks. Majandusaasta aruandele lisatakse vandeaudiitori aruanne ja vallavalitsuse protokolliline otsus aruande heakskiitmise kohta.
- (3) Enne majandusaasta aruande kinnitamist volikogus vaatab revisjonikomisjon volikogule esitatud majandusaasta aruande läbi ja koostab selle kohta kirjaliku aruande.
- (4) Volikogu kinnitab majandusaasta aruande hiljemalt 30. juuniks otsusega.
- (5) Majandusaasta aruanne, vandeaudiitori aruanne, vallavalitsuse protokolliline otsus aruande heakskiitmise kohta ning volikogu otsus aruande kinnitamise kohta avaldatakse pärast nende kinnitamist seitsme tööpäeva jooksul Valga valla veebilehel.

§ 16. Määruse jõustumine

- (1) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.
- (2) Määrust rakendatakse alates 01.10.2018 ja kohaldatakse esmakordselt Valga valla 2019.aasta eelarve koostamisel.

§ 17. Määruste kehtetuks tunnistamine

Tunnistada kehtetuks:

- 1) Valga Linnavolikogu 11.08.2006 määrus nr 9 „Valga linna eelarve koostamise, vastuvõtmise, muutmise ja täitmise kord.
- 2) Karula Vallavolikogu 18.06.2012 määrus nr 10 „Karula valla eelarve reservfondi kasutamise kord“.

Külliki Siilak
Esimees